

Lausunto

25.08.2023

Asia: VN/26048/2021

Lausuntopyyntö liikenteen esteettömyysvisiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE

Lausunto

Asia: Liikenteen esteettömyysvisio

Viite: VN/26048/2021

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. VANE on YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen (SopS 27/2016; vammaisyleissopimus) kansallinen koordinaatiomekanismi. Sen tehtävänä on edistää yleissopimuksen kansallista täytäntöönpanoa ja vammaisten henkilöiden oikeuksien huomioon ottamista kaikkien hallinnonalojen toiminnassa. Tässä lausunnossa asiaan otetaan kantaa vammaisyleissopimuksen velvoitteiden näkökulmasta.

Vammaisyleissopimuksen tarkoituksena on taata vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet, edistää ja suojella näitä oikeuksia ja vapauksia sekä edistää vammaisten henkilöiden ihmisarvon kunnioittamista.

Yleissopimukseen on kirjattu esteettömyys ja saavutettavuus edellytyksenä vammaisten henkilöiden itsenäiselle elämälle ja täysimääräiselle osallistumiselle kaikilla elämäntilanteilla. Sopimus velvoittaa sopimuspuolet toteuttamaan asianmukaiset toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn fyysiseen ympäristöön, kuljetukseen, tiedottamiseen ja viestintään, muun muassa tieto- ja viestintäteknologiaan ja -järjestelmiin, sekä muihin yleisöille avoimiin ja tarjottaviin järjestelyihin ja palveluihin sekä kaupunki- että maaseutualueilla.

Liikenteen esteettömyysvisiossa on hyvin ja monipuolisesti kuvattu asioita, joita tulee huomioida matkaketjujen esteettömyyden varmistamisessa. VANE korostaa, että kaikille sopiva suunnittelu, esteettömyys ja saavutettavuus on huomioitava läpileikkaavina tavoitteina liikennesuunnittelussa. Tähän on vision toimeenpanossa ja toimenpiteiden suunnittelussa kiinnitettävä erityistä huomiota kaikilla eri osa-alueilla, jotta asetetut tavoitteet toteutuvat. Eri vuodenaikojen aiheuttamat haasteet ja talvikunnossapidon merkitys tulee huomioida osana matkaketjujen toimivuutta. Myös esteettömät pysäköintipaikat ovat osa toimivia matkaketjuja.

Liikenteen esteettömyysvisiossa tulee huomioida haja-asutusalueiden ja maaseudun haasteet liikkumisessa ja joukkoliikenteen vähyyks. Myös tiedonsaanti ajantasaisesti ja luotettavasti eri kielillä on hyvä huomioida, mukaan lukien saamen kielet ja viittomakielet. Myös selkokielen käyttö edellytyksenä esteettömälle tiedonsaannille tulee huomioida. Ymmärrettävä kieli ja monikanavainen viestintä ovat tärkeitä edellytyksiä sille, että kaikki voivat vision mukaisesti suunnitella ja toteuttaa matkansa.

VANE haluaa vielä kiinnittää huomiota siihen, että jatkotyössäkin vammaisjärjestöjen osallistaminen ja asiantuntijuuden huomioiminen on tärkeää.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta

puheenjohtaja Jaana Huhta

erityisasiantuntija Tea Hoffrén

Hoffrén Tea
Sosiaali- ja terveysministeriö - Vammaisten henkilöiden oikeuksien
neuvottelukunta VANE